

Prečo je dôležitý manažment humanitárnych dobrovoľníkov a dobrovoľníčok

Nedávno získala ADRA Slovensko certifikát od Európskej komisie na vysielanie humanitárnych dobrovoľníkov a dobrovoľníčok cez iniciatívu „EU Aid Volunteers“ ako bezpečná a kvalitná vysielajúca mimovládna organizácia. Čo to v praxi znamená a ako teda vyzerá taký manažment humanitárnych dobrovoľníkov a dobrovoľníčok?

Keď sa človek aktívne venuje dobrovoľníctvu doma vo svojej komunite alebo v ktorejkoľvek krajine na druhom konci sveta, za svoje dobrovoľníčenie nedostáva hmatateľnú odmenu. Veď o tom je predsa dobrovoľníctvo – vykonávanie činnosti v prospech iných osôb alebo pre konkrétny projekt bez finančnej pláče za poskytnutý čas a vykonanú službu. No daný človek dobrovoľníčením získava omnoho viac – môže sa mu pozitívne zmeniť rebríček hodnôt aj plány do budúcnosti, navyše získava dôležitý sociálny kapitál: nové kontakty, partnerstvá a mnoho užitočných zručností. Spolu s ním rastie tiež hosťujúca, prijímajúca organizácia, ale aj tá domovská, vysielajúca.

V prípade novej európskej dobrovoľníckej iniciatívy „EU Aid Volunteers“, ktorej súčasťou je aj ADRA Slovensko vďaka projektu HVM (Humanitarian Volunteering Management), sa dokonca vyslaný dobrovoľník či dobrovoľníčka stáva

tzakvaným „EU ambasádorom“. Je to veľká pocta, zároveň aj výzva. V krajine svojho nového pôsobenia by mal byť pozitívnym príkladom hodnôt, ktoré vyznáva Európska únia. Práve EÚ financuje prípravu, certifikáciu organizácií a vysielanie európskych humanitárnych dobrovoľníkov a dobrovoľníčok do post-konfliktných krajín. Je to predsa len najväčší darca v rámci humanitarnej a rozvojovej pomoci a jej vysokým predstaviteľom, rovnako ako aj jej obyvateľstvu by nemalo byť jedno, čo sa deje v regiónoch, ktoré sú postihnuté prírodnými katastrofami alebo spoločenskými konfliktmi. A že ich bude vplyvom negatívnych dôsledkov zmeny klímy iba pribúdať, už dávno tušíme. Takže musíme byť pripravení a odhodlaní efektívne pomáhať ľuďom v núdzi.

Účinne pomáhať obetiam humanitárnych kríz

Práve v krajinách s najnižšími príjmami pribúdajú každoročne milióny obetí v dôsledku katastrof, ktoré ich pripravili o blízkych, zdravie, strechu nad hlavou, potravu a živobytie. Pomáhať riešiť ich situáciu budú aj juniorskí a seniorskí, teda expertní dobrovoľníci a dobrovoľníčky pod záštitou „EU Aid volunteers“ iniciatívy. Jednou z vysielajúcich organizácií je práve slovenská organizácia ADRA. Okrem nej sú v konzorciu desiatich organizácií v rámci projektu HVM ešte dve vysielajúce organizácie, ostatok budú prijímajúce, teda hosťujúce mimovládky. Vyškolení a vyslaní dobrovoľníci a dobrovoľníčky z EÚ budú v krízových regiónoch pôsobiť napríklad v oblasti psycho-sociálnej či

zdravotníckej podpory obetí prírodných a spoločenských katastrof, ďalej v oblasti projektového manažmentu konkrétnych humanitárnych organizácií, komunikácie so stakeholdermi, budovania mieru a znižovania rizík opakovania katastrof, vzdelávania a prevencie pred spomínanými negatívnymi dosahmi zmeny klímy atď.

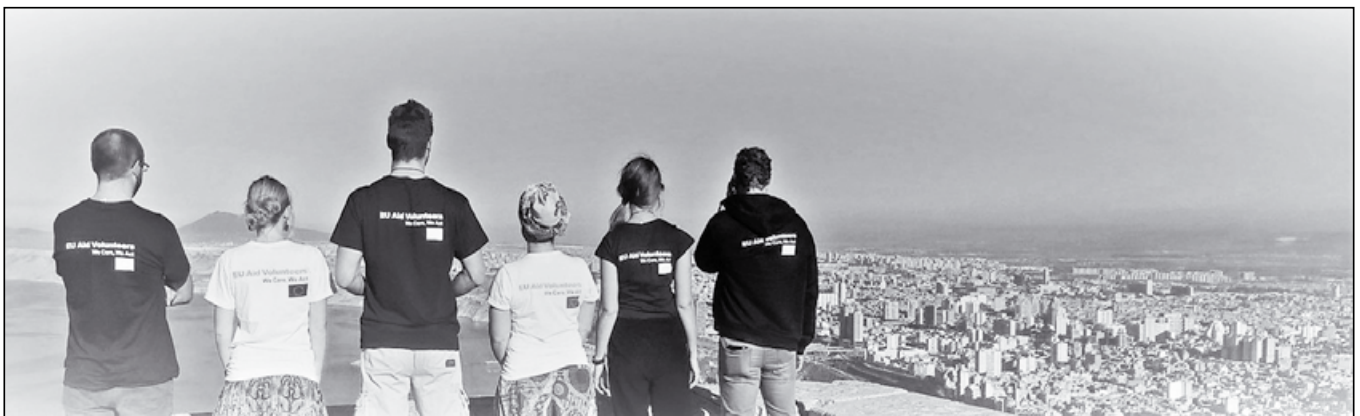
V zahraničí je už bežnou praxou, že zamestnávateľia si podľa životopisov a počas pohovorov vyberajú spomedzi uchádzačov a uchádzačiek na konkrétnu pozíciu práve tých, ktorí sa venovali a venujú dobrovoľníctvu. Želaným stavom je, aby sa títo ľudia po návrate zo svojej „misie“ nezamestnali hneď v komerčnom sektore, ale aby zotrvali v nejakej mimovládke, ktorá realizuje humanitárne projekty, alebo v inštitúcii, ktorá financuje a rozhoduje o riešení humanitárnych kríz vo svete. Týmto si teda humanitárne a rozvojové organizácie, ako naša ADRA, budujú vlastné interné kapacity.

Dôležité je však odovzdávať skúsenosti a vedomosti tiež ďalším partnerským organizáciám, ktoré sa realizujú v oblasti humanitárnej pomoci, rozvojovej spolupráce a globálneho dobrovoľníctva. Na Slovensku je ich niečo cez tri desiatky. Práve budovanie kapacít u vysielajúcich aj prijímajúcich organizácií v oblasti manažmentu humanitárnych dobrovoľníkov a dobrovoľníčok bolo jedným z cieľov dvojročného projektu HVM. Pred pár týždňami ADRA zavŕšila jeho ďalšiu časť – získaním certifikátu od Európskej komisie na vysielanie humanitárnych dobrovoľníkov a dobrovoľníčok cez iniciatívu EU Aid Volunteers ako bezpečná a kvalitná vysielajúca mimovládka.

Dbáť na kroky pred vyslaním na dobrovoľnícky pobyt

Kvalitná vysielajúca organizácia by mala mať v rámci efektívnej realizácie dobrovoľníckeho programu na zreteli nasledujúce kroky: Mať dôvod a stratégiu pre vysielanie dobrovoľníkov; aktívne komunikovať s hosťujúcou/prijímajúcou organizáciou v mapovaní ich potrieb a požiadaviek na dobrovoľníka; zostaviť vopred opis „práce“ s požadovanými vlastnosťami kandidátov na pozíciu a rozvíjať náplň dobrovoľníckej činnosti (vedieť ju prispôbiť počas pobytu); viesť získavanie dobrovoľníkov cez nábor, skríning potenciálnych kandidátov až po osobné a osobnostné pohovory; po prijatí zabezpečiť orientáciu v organizácii, ako aj komplexný niekoľkotýždňový predvýjazdový tréning. Napríklad ADRA to robí prostredníctvom osobnej dvojmesačnej stáže priamo v našej kancelárii pred samotným vycestovaním na pobyt.

Ďalej treba mať pripravenú potrebnú dokumentáciu: metódy monitoringu i evaluácie pobytu, ďalej komunikačný plán, ale najmä bezpečnostný manuál a akčný plán v prípade nebezpečenstva, bezpečnostného rizika a ohrozenia bezpečia dobrovoľníka (sprostredkovať supervíziu a podporu dobrovoľníkom v podobe mentoringu; zaujímať sa o napĺňanie aktivít a riešiť prípadné situácie, konflikty), počas pobytu, aj po návrate: snažiť sa udržať si spoluprácu s dobrovoľníkom; analyzovať pobyt, konkrétne aktivity dobrovoľníka a objektívne hodnotiť dobrovoľníka; dávať, ale i získavať spätnú väzbu (nepodceňiť monitoring a evaluáciu

dobrovoľníckej činnosti); netreba zabúdať na prejavenie uznania za snahu či úspechy.

Všetky tieto kroky sme sa snažili odprezentovať partnerským organizáciám v rámci konzorcia mimovládok k projektu HVM. Zároveň sme nielen prednášali a zdieľali príklady z našej dobrovoľníckej praxe, ale veľa sme na tréningoch počúvali, diskutovali, tvorili školiace materiály a učili sa. Svoje doterajšie stratégie, akčné plány a dokumentáciu sme prispôbovali novým skúsenostiam a trendom v oblasti manažmentu dobrovoľníctva. Vytvorili sme nové vzdelávacie moduly, ktoré partnerské organizácie využijú na interné vzdelávanie zamestnancov a zamestnankýň, ale aj pri školení budúcich humanitárnych dobrovoľníkov a dobrovoľníčok.

Zabezpečiť predvýjazdové vzdelávanie

Počas existencie HVM projektu sme veľa diskutovali o metódach vzdelávania. Pre jeho úspešnosť je dôležité vybrať správnu formu. Vzdelávanie môže prebiehať na pracovisku, na konkrétnom pracovnom mieste v podobe inštruktáže, koučingu, mentoringu, konzultácií, asistovania či poverovania nejakou úlohou. No veľmi účinné sú metódy používané mimo pracoviska, ako demonštrovanie konkrétnej úlohy, prípadové štúdie, workshopy, brainstorming, simulácia nejakej udalosti alebo prehrávanie rôznych rolí. Keďže ide o permanentný proces, slúži často aj ako prevencia pred rutinou či vyhorením – mení sa totiž pracovné správanie, úrovne vedomostí, zručností a motivácia ľudí k aktivite i kreativite. Netreba zabúdať, že ide

o vzdelávanie dospelých a dvojstrannú komunikáciu. Počas tvorby vzdelávacích modulov v rámci HVM projektu sme preto často pracovali s prípadovými štúdiami, príbehmi z praxe, brainstormingom v skupinkách, rotáciou aj výmenou úloh v tíme, a tiež simuláciami možných situácií (nielen v prípade bezpečnosti). Budú mať svoje miesto aj v predvýjazdovej príprave pre samotných vysielaných „EU Aid volunteers“.

Jednotná predvýjazdová príprava humanitárnych dobrovoľníkov a dobrovoľníčok zastáva významné miesto v manažmente dobrovoľníctva. Je totiž dôležité, aby vyslaní mladí ľudia získali potrebné informácie pred samotným pobytom. Potrebné vedomosti i zručnosti potom využijú v teréne. Ide napríklad o komplexný informačný balík, týkajúci sa princípov a priorít humanitárnej pomoci, medzinárodného humanitárneho práva; ďalej základný vhľad do fungovania Európskej únie, jej inštitúcií a jej aktivít i intervencií vo svete; manažovanie osobnej bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (plus psychologickéj prvej pomoci pri náznakoch stresu alebo vyhorenia). Pre junior aj senior dobrovoľníkov a dobrovoľníčky sú tiež pripravené vzdelávacie moduly na tému projektového manažmentu s ohľadom na ich expertízu a úroveň skúseností, keďže nie všetci vedia, ako funguje cyklus takého projektu v rámci humanitárnej misie.

Dôležitá medzikultúrna citlivosť a etická komunikácia

Pri vzdelávaní interného osadenstva organizácie, ako aj budúcich dobrovoľníkov a dobrovoľníčok je dôležitý školiaci modul medzikultúrnej citlivosti a potrebných kompetencií v kultúrnej odlišnom prostredí hostovskej rozvojovej krajiny. ADRA striktne tieto pravidlá dodržiava, aby sa vyvarovala nedorozumeniam v teréne pri komunikácii s lokálnymi ľuďmi – partnermi či prijímateľmi pomoci. Je to ťažko uveriteľné, ale nevhodným oblečením či nesprávnym pozdravom v etnicky či nábožensky odlišnej komunite ľudí možno naozaj naštříbiť dlhé roky budované partnerstvo a realizáciu celého projektu.

EU Aid Volunteers We Care, We Act

Tiež v ADRA kladieme dôraz na kvalitnú vonkajšiu komunikáciu s donormi, partnermi projektu, prijímateľmi pomoci, ale aj s médiami a širokou verejnosťou. Zodpovedné informovanie s použitím etických princípov zobrazovania humanitárnej a rozvojovej problematiky v médiách prízvukujeme počas celého dobrovoľníckeho cyklu. To v praxi znamená rešpektovanie dôstojnosti miestnych ľudí a nevyužívanie marketingu chudoby (známeho tiež pod označením „poverty porn“) na prezentovanie zážitkov z krajín Globálneho Juhu. Citovo vydieľajúcich fotografií sporo odetých a vyhľadovaných detí už bolo uverejnených dosť.

Zabezpečiť supervíziu, venovať sa spätnej väzbe

Aj napriek tomu, že humanitárni dobrovoľníci a dobrovoľníčky nebudú oficiálne na výplatnej listine vysielajúcej organizácie, majú istú zodpovednosť – je preto dôležité nezabúdať na potrebnú supervíziu a podporu zo strany vysielajúcej aj prijímajúcej organizácie. Spätná väzba musí byť založená na faktoch získaných z analýzy zadanej „práce“, pozorovania dobrovoľníckej aktivity, kontroly časového harmonogramu a monitorovacích reportov, z hodnotiaceho dotazníka či osobného/online rozhovoru. Konštruktívne pripomienky supervízora môžu pomôcť k osobnostnému aj profesionálnemu rastu dobrovoľníka a lepšiemu výkonu v hosťovskej organizácii. Dobrovoľnícka činnosť predsa len odráža aktivity organizácie ako celku. Preto je dôležité, aby si supervízor alebo koordinátor dobrovoľníkov ako mentor udržiaval prehľad o tom, čo a ako ľudia vyslaní v ich mene do komunít v rozvojovom svete robia. A tiež ako svoj dobrovoľnícky pobyt opisujú na blogoch a obrázkami dokumentujú na sociálnych sieťach.

Cieľom projektu HVM bolo posilnenie zúčastnených organizácií v oblasti: bezpečnosti v rámci humanitárnej pomoci, a to ako pre organizáciu, tak aj pre dobrovoľníka či dobrovoľníčku. Dôležité je tiež nadobudnúť prax v robení analýzy potrieb a logistiky s cieľom zabezpečiť splnenie humanitárnej misie dobrovoľníka alebo dobrovoľníčky. Samotný manažment dobrovoľníctva spočíva aj v zabezpečení trvalého vplyvu na riadenie humanitárneho dobrovoľníctva prostredníctvom on-line platformy, ako aj v motivovaní ďalších organizácií k týmto krokom. Veríme, že sa to podarilo.

Partnerská organizácia ADICE (líder projektu HVM) vytvorila trojicu edukatívnych videí, vďaka ktorým sa budú vysielajúce i prijímajúce organizácie, ale aj samotní humanitárni dobrovoľníci a dobrovoľníčky, ako aj lokálna komunita lepšie orientovať v princípoch dobrovoľníctva v krajinách Globálneho Juhu. Prídu si na svoje najmä tí, čo neradi čítajú dlhé teoretické state a radšej sa pozerajú na animované obrázky. Prvé video sa týka zabezpečenia kvalitného manažmentu dobrovoľníkov ako celku, druhé video sa týka výberu vhodných kandidátov či kandidátok na svoj pobyt v nízkopríjmovej krajine. Tretie video zas priamo bezpečnosti (a riešenia možných rizík) vyslaných dobrovoľníkov a dobrovoľníčok v teréne, keďže tá je pre nás veľmi dôležitá. Videá si možno pozrieť na YouTube kanáli našej organizácie ADRA Slovensko.

BOBA MARKOVIČ BALUCHOVÁ

Poznámka: *Projekt HVM (Humanitarian Volunteering Management) sa realizuje vďaka finančnej podpore Európskej únie v rámci „EU Aid Volunteers“ dobrovoľníckej iniciatívy.*

Advent

ČASOPIS CÍRKVE ADVENTISTŮ
SEDMÉHO DNE

10/2018

Klub Pathfinder – Vůdcovský speciál
Stolečková evangelizace – jedeme dál...
Půl století studia na biblickém semináři

Advent, časopis Církve adventistů
sedmého dne, číslo 10/2018

10x ročně vydává nakladatelství

Advent-Orion, spol. s r. o.,

Roztocká 5, 160 00 Praha 6 – Sedlec,

<http://www.adventorion.cz>

Registrační číslo MK ČR 6982,

ISSN 1210-3365

Vychází: 28. 11. 2018

Objednávky v ČR:

Roztocká 5, 160 00 Praha 6

Tel.: 603 553 628,

e-mail: expedice@adventorion.cz

Objednávky v SR:

Šafárikova 9, 038 61 Vrútky

Tel./fax: (043) 428 26 70,

e-mail: adventorion@adventorion.sk

Odpovědný redaktor: Dan Hrdinka

České příspěvky můžete zasílat

na e-mail: redakce@adventorion.cz

Slovenské příspěvky a inzeráty můžete

posílat na e-mail:

lubicasebek@gmail.com

Foto na obálce: Archiv Klubu Pathfinder

Foto: 2 – P. Brink, churchphoto.de

Technická redakce: JUPOS, s. r. o.,

Ostrava

Vytiskla tiskárna ARTRON, s. r. o.,

Boskovice

Advent

Pán Ježíš jednou řekl svým učedníkům: „Amen, pravím vám, že nebudete hotovi se všemi izraelskými městy, než přijde Syn člověka“ (Mt 10,23). Této větě předchází v Písmu vyslání učedníků. Posílá je sám Ježíš ke ztraceným ovcím z lidu izraelského. Kristovi následovníci měli hlásat, že se přiblížilo Boží království. Kolik izraelských měst tehdy stihli navštívit? Kolik měst zvládli seznámit s poselstvím o Božím království? Z kolika procent se jim podařilo naplnit plán, který jim dal jejich Mistr? Asi to dnes už nikdo nespočítá, možná ani nebyl záměr to počítat.

To, co ale můžeme spočítat, jsou města a obce v oblasti, kde žijeme. Za jakou oblast cítíme jako sbor svoji odpovědnost? Vnímáme, že nás Pán Ježíš posílá ke ztraceným lidem z českého národa? Každý sbor by si měl stanovit oblast, o kterou se bude misijně starat a kde se bude vytrvale snažit zvěstovat poselství o Božím království. Může to být třeba okruh 20 km kolem sboru; někde to bude víc, jinde méně. Můžeme si ale říct: To je naše oblast, tam jsme posláni. Za tyto obce, města či městské části máme zodpovědnost. Nabízí se pak otázka: „S kolika městy v naší oblasti jsme už hotovi?“

Co vůbec měl Pán na mysli tím slovem „hotovi“? Myslel tím, že jakmile v tom městě všichni v něho uvěří, tak už je uděláno, už je hotovo? Nebo tím chtěl vyjádřit, že v podstatě nebude nikdy stoprocentně hotovo a že zvěst evangelia bude nutné opakovat v daných městech stále dokola – až do jeho druhého příchodu? Pohleďte na svoji oblast a otázku si zodpovíte. Zdá se mi, jako by nás Ježíš chtěl touto větou povzbudit k vytrvalosti. K tomu, abychom se nikdy nevzdávali. Jako by říkal: „Počítejte s tím, že nikdy nebudete hotovi – stále budou města, kde bude nutné zvěstovat, stále zde budou lidé, kteří budou potřebovat slyšet poselství o Boží zachraňující lásce. Musíte vytrvat, i když viditelné výsledky vašeho zvěstování jsou skromné. Povzbuzujte se a věřte mému slibu: „Tak tomu bude s mým slovem, které vychází z mých úst: Nevrátí se ke mně s prázdnou, nýbrž vykoná, co chci, vykoná zdárně, k čemu jsem je poslal“ (Iz 55,11).

Pán Ježíš nás ujišťuje: Můj příchod jistě nastane v pravý čas, až úroda země dozraje. K druhému příchodu hleďte jako k cíli; teď je však čas, kdy musíte jet evangelizačně dál... A v cíli vás bude hodně, moc se na vás všechny těším!

Tento týden jsem dostal e-mail. Paní se ptala, jak je to se smrtí, co po ní následuje... Pak měla ještě další doplňující otázky ohledně mše, svatých, pohřbu apod. Vyměnili jsme si několik e-mailů, ve kterých jsem jí popsal, co o daných věcech říká Bible. Také jsem se od ní dozvěděl, že přečetla knihy, které si ode mě vzala na stolečku v jednom městě, a právě četba těchto knih ji vedla k otázkám a k tomu, aby mi napsala. Paní jsem povzbudil k důvěře v Bibli jako Boží slovo a jejímu každodennímu čtení s modlitbou. Věřím, že poselství, které se z Bible dozvěděla, jí bude požehnáním.

Stolečková evangelizace jako jeden z nástrojů zvěstování Božího království českému národu je zde k dispozici ve své nové formě už přes čtyři roky. Děkuji Bohu, že se do ní zapojují další lidé a sbory. Je třeba vyjádřit poděkování za výbornou spolupráci v rámci církve, kde každá část